

Правління Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

Київ

04 червня 2024 року

№189-рш

Про застосування до ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА” заходу впливу у вигляді анулювання ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг

Розглянувши пояснювальну записку Департаменту інспектування від 03 червня 2024 року № В/28-0012/66059, складену на підставі матеріалів проведеної Національним банком України позапланової інспекційної перевірки ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА” (код за ЄДРПОУ 42509958, місцезнаходження: Україна, 03150, місто Київ, вулиця Ділова, будинок 5, корпус 2, ЛІТЕРА В1) (далі – ТДВ “СК “ЕКТА”), Правління Національного банку України зазначає таке.

Згідно з наказом Національного банку України від 07 грудня 2023 року № 1246-но «Про організацію проведення позапланової інспекційної перевірки ТДВ “СК “ЕКТА”» (зі змінами) (далі – Наказ) проведено позапланову інспекційну перевірку ТДВ “СК “ЕКТА” станом на 08 грудня 2023 року за період діяльності з 29 червня 2023 року до 07 грудня 2023 року (включно) (далі – період діяльності) з питань, зазначених у Наказі.

Результати позапланової інспекційної перевірки, проведеної згідно з Наказом, свідчать про порушення ТДВ “СК “ЕКТА” вимог законодавства України, що регулювало діяльність із надання небанківських фінансових послуг на час вчинення порушення, зокрема:

пункту 168 глави 15 розділу II Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 24 грудня 2021 року № 153 (зі змінами), чинного на час вчинення порушення (далі – Положення № 153), у частині недотримання обов’язку протягом строку дії ліцензії та до повного виконання зобов’язань за договорами з надання фінансових послуг забезпечувати дотримання встановленого обов’язкового нормативу достатності капіталу та платоспроможності;

абзацу першого пункту 3 розділу I, пункту 1 розділу III та пункту 1 розділу III Положення про обов’язкові критерії і нормативи достатності капіталу та

платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 07 червня 2018 року № 850, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 липня 2018 року за № 782/32234 (зі змінами), чинного на час вчинення порушення (далі – Положення № 850), у частині недотримання обов'язку на будь-яку дату дотримуватись нормативу платоспроможності та достатності капіталу.

Так, за результатами інспекційної перевірки встановлено, що ТДВ “СК “ЕКТА” не дотримувалось обов'язкового фінансового нормативу платоспроможності та достатності капіталу (далі – НПДК) станом на кінець дня 30 вересня та 07 грудня 2023 року.

Дефіцит прийнятих активів для дотримання НПДК, за даними інспектування, станом на кінець дня становив: 30 вересня 2023 року – 3 429,5,0 тис. грн (виконання нормативу становило 97,5% від нормативного обсягу активів 136 187,0 тис. грн), 07 грудня 2023 року – 4 380,7 тис. грн (виконання нормативу становило 96,7% від нормативного обсягу активів 132 225,5 тис. грн).

Водночас, за даними ТДВ “СК “ЕКТА” (наданими під час інспекційної перевірки у форматі таблиць у файлі “TablSK.xlsx” у відповідь на пункт 12 запиту керівника інспекційної групи від 08 грудня 2023 року № 1), профіцит прийнятних активів для дотримання НПДК станом на кінець дня 30 вересня 2023 року становив 785,4 тис. грн (виконання нормативу становило 100,6% від нормативного обсягу активів), а станом на кінець дня 07 грудня 2023 року становив 960,9 тис. грн (виконання нормативу становило 100,8% від нормативного обсягу активів).

Під час інспекційної перевірки здійснено розрахунок розміру резерву заявлених, але не виплачених збитків станом на кінець дня 30 вересня 2023 року, який становив 7 299,3 тис. грн (різниця становила 4 230,3 тис. грн), а станом на 07 грудня 2023 року становив 9 021,4 тис. грн (різниця становила 5 342,9 тис. грн). Згідно з даними ТДВ “СК “ЕКТА” розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків станом на кінець дня 30 вересня 2023 року становив 3 069,0 тис. грн, а станом на 07 грудня 2023 року – 3 678,5 тис. грн.

Під час інспекційної перевірки виявлено, що ТДВ “СК “ЕКТА” недоформовано страхові резерви через врахування некоректного розміру середнього збитку, неврахування орієнтовного розміру збитку, який міститься в наданих страхувальниками документах, незбільшення розміру RBNS на 3% витрат на врегулювання збитків.

Інспекційна група перерахувала розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків станом на кінець дня 30 вересня 2023 року та станом на 07 грудня 2023 року, що призвело до збільшення станом на кінець дня 30 вересня 2023 року нормативного обсягу активів для дотримання НПДК на 136 187,0 тис. грн, а 07 грудня 2023 року на 132 225,5 тис. грн. У зв'язку зі

збільшенням розрахункового значення нормативного обсягу активів для дотримання НПДК станом на кінець дня 30 вересня 2023 року та 07 грудня 2023 року в ТДВ “СК “ЕКТА” виник дефіцит прийнятих активів для дотримання НПДК на зазначені дати.

ТДВ “СК “ЕКТА” у листі від 20 грудня 2023 року № 20122023_1 повідомило інспекційну групу Національного банку України, що дефіцит активів, визначений інспекційною групою за результатами перерахунку резервів збитків, був незначним порівняно із загальним обсягом прийнятих активів та становив 2,6% станом на 30 вересня 2023 року та 3,4% станом на 07 грудня 2023 року.

Вищезазначені пояснення підтверджують недотримання ТДВ “СК “ЕКТА” обов’язкового фінансового нормативу, а саме НПДК станом на кінець дня 30 вересня та 07 грудня 2023 року.

Факти вищезазначених порушень ТДВ “СК “ЕКТА” зафіксовано у:

1) довідці про перевірку ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА” за напрямками:

організація бухгалтерського обліку;

повнота та достовірність звітності;

формування страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат страхових сум і страхових відшкодувань;

дотримання умов забезпечення платоспроможності;

дотримання на будь-яку дату вимог до платоспроможності та обов’язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, додержання інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами, установлених законодавством України з питань регулювання ринків фінансових послуг, а також вимог законодавства України щодо формування резервного капіталу та інших обов’язкових резервів від 22 грудня 2023 року № 28-0012/2498/ДСК (далі – Довідка);

2) звіті про інспекційну перевірку ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА”, який надіслано ТДВ “СК “ЕКТА” з листом від 23 січня 2024 року № 28-0012/5367/ТФП (далі – Звіт).

ТДВ “СК “ЕКТА” у листі від 08 лютого 2024 року № 48 на вимогу Національного банку України від 02 лютого 2024 року № 21-0010/8666 повідомило, що отримало Звіт та підтвердило, що резерв заявлених збитків формувався з порушенням вимог частини другої статті 31 Закону України “Про страхування”, чинного на час вчинення порушення, пункту 114 глави 10 розділу II Положення № 153, пункту 1, абзаців першого – третього пункту 4, абзацу першого пункту 5, пункту 6 розділу IV Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженої

розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 грудня 2004 року № 3104, чинної на час вчинення порушення, що, як наслідок, і призвело до збільшення резерву заявлених збитків та порушення НПДК (менше 3% від достатнього розміру прийнятних активів), що є порушенням вимог пункту 168 глави 15 розділу II Положення № 153, пункту 3 розділу I та пункту 1 розділу V Положення № 850.

Також ТДВ “СК “ЕКТА” повідомило, що надасть додатково пояснення та документи, що підтверджують ужиті заходи стосовно виявлених під час перевірки порушень та неможливості їх допущення у подальшій діяльності.

ТДВ “СК “ЕКТА” надало інформацію про наявність зобов'язань за договорами страхування станом на кінець дня 31 грудня 2023 року на суму 70 966,0 тис. грн. та станом на 01 квітня 2024 року на суму 21 545,0 тис. грн.

Національний банк України за результатами аналізу звітності ТДВ “СК “ЕКТА” за I квартал 2024 року встановив, що станом на 01 квітня 2024 року величина сформованих страхових резервів [які визначають грошову оцінку зобов'язань страховика за договорами страхування (перестраховання), розраховану відповідно до вимог законодавства з метою забезпечення майбутніх страхових виплат залежно від видів страхування] становить 21 545,0 тис. грн.

Отже, відповідно до вимог пункту 7 розділу II Положення про порядок призначення, здійснення та припинення тимчасової адміністрації страховика, кредитної спілки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 23 грудня 2023 року № 178 (зі змінами) (далі – Положення № 178), Національний банк України під час встановлення факту відсутності або наявності в страховика зобов'язань за договорами страхування (перестраховання, співстрахування) враховує інформацію, а саме подану до Національного банку України страховиком звітність за останній звітний період, що передує прийняттю такого рішення (у разі її подання). У разі неподання звітності за останній звітний період, що передує прийняттю такого рішення, – останню подану звітність страховиком.

Таким чином, у ТДВ “СК “ЕКТА” наявні зобов'язання за договорами страхування (перестраховання, співстрахування).

Отже, Національний банк України встановлює факт наявності в страховика зобов'язань за договорами страхування (перестраховання, співстрахування) враховуючи інформацію отриману за результатами звітності за останній звітний період, що передує прийняттю цього рішення.

Слід зазначити, що 19 серпня 2022 року Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг Національного банку України рішенням № 21/997-рк “Про застосування до ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА” заходу впливу у вигляді тимчасового зупинення ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг” (далі – Рішення Комітету) зобов'язав

ТДВ “СК “ЕКТА” до 20 вересня 2022 року усунути порушення, що стали причиною для тимчасового зупинення ліцензій.

Підставою для прийняття Рішення Комітету було недотримання ТДВ “СК “ЕКТА” НПДК та нормативу ризиковості операцій (далі – НРО) (з урахуванням вимог до диверсифікації прийнятних активів) станом на 31 березня 2022 року, що свідчило, зокрема, про порушення вимог пункту 168 глави 15 розділу II Положення № 153, пункту 3 розділу I та пункту 1 розділу V Положення № 850.

Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг Національного банку України 21 жовтня 2022 року прийняв рішення № 21/1345-рк “Про поновлення ТОВАРИСТВУ З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА” дії ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг” у зв’язку з усуненням ТДВ “СК “ЕКТА” порушень, що стали причиною для тимчасового зупинення ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг.

Проте під час інспекційної перевірки встановлено, що ТДВ “СК “ЕКТА” станом на кінець дня 30 вересня та 07 грудня 2023 року повторно порушило ліцензійні умови протягом двох років із дня прийняття Національним банком України рішення про усунення порушень ліцензійних умов.

Таким чином, за результатами проведеної позапланової інспекційної перевірки виявлено, що ТДВ “СК “ЕКТА” не дотримувалось обов’язкового фінансового нормативу НПДК станом на кінець дня 30 вересня та 07 грудня 2023 року, що стало повторним порушенням ТДВ “СК “ЕКТА” вимог пункту 168 глави 15 розділу II Положення № 153 після прийнятого Рішення Комітету.

Крім того, інспекційною групою встановлено, що ТДВ “СК “ЕКТА” регулярно купувало, набувало (отримувало) активи, що не належать до прийнятних активів, і, відповідно, зменшився обсяг прийнятних активів, що мало наслідком недотримання НПДК. Так, за період діяльності ТДВ “СК “ЕКТА” за договором відступлення права вимоги від 02 жовтня 2023 року № 0210-2023 куплено право грошової вимоги до свого кінцевого бенефіціарного власника NORESA LIMITED (Кіпр) на суму 20 000,0 тис. грн, за договором купівлі-продажу фінансових інструментів від 03 липня 2023 року № БВ-23/07/03-3, укладеним із пов’язаною особою ТОВ “ІНШУРС ОНЛАЙН”, куплено цінні папери іншої пов’язаної особи Акціонерного товариства “ЗАКРИТИЙ НЕДИВЕРСИФІКОВАНИЙ ВЕНЧУРНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД “ТУЛУМ” у сумі 16 306,5 тис. грн. Також за період діяльності надавалася поворотна фінансова допомога пов’язаній особі ТОВ “ЕКТА СЕРВІС” на загальну суму 17 185,0 тис. грн, яка станом на кінець дня 07 грудня 2023 року повернута в повному обсязі.

Також інспекційною групою встановлено, що ТДВ “СК “ЕКТА” за період діяльності куплено облигації зовнішньої державної позики України за ціною, що в три рази вища за середньоринкову, яка діяла на момент проведення операцій.

Так, ТДВ “СК “ЕКТА” куплено облігації зовнішньої державної позики України (далі – ОЗДП) на внутрішньому позабіржовому ринку України на загальну суму 45 000,0 тис. грн, або 1 200,0 тис. дол. США, за єдиною ціною 37 500,0 грн за одну облігацію в різних контрагентів. Водночас згідно з даними щодо укладених угод на Українській біржі (<https://www.ux.ua>) середня вартість такої ОЗДП (XS1577952952) за цей самий період становила 13 588,0 тис. грн.

Відповідно до пункту 18 розділу VII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії” надавачі фінансових послуг, які до дня введення в дію цього Закону порушили вимоги законодавства про регулювання діяльності з надання фінансових послуг, несуть відповідальність, передбачену законодавством України, що діяло на день вчинення таких порушень. Рішення про застосування до таких осіб заходів впливу приймається Національним банком України у порядку, визначеному законодавством, що діяло на день прийняття відповідного рішення.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 38¹ Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” Національний банк України мав право прийняти рішення про анулювання ліцензії, виданої небанківській фінансовій установі або особі, яка не є фінансовою установою, але має право надавати окремі фінансові послуги, у разі повторного порушення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, але має право надавати окремі фінансові послуги, ліцензійних умов. Повторним порушенням ліцензійних умов вважалось вчинення протягом двох років із дня видання Національним банком України розпорядження, рішення про усунення порушень ліцензійних умов нового порушення хоча б однієї з ліцензійних умов, щодо якої видавалося таке рішення (розпорядження). Аналогічна підстава для прийняття рішення про анулювання ліцензії страховика визначена пунктом 4 частини другої статті 123 Закону України “Про страхування”.

Прийняття рішення про застосування заходу впливу у вигляді анулювання ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг обґрунтовано таким.

Повторне та неодноразове недотримання НПДК свідчить, що ТДВ “СК “ЕКТА” здійснює невважену діяльність, яка призводить до зменшення суми прийнятних активів для дотримання встановлених обов’язкових нормативів, що негативно впливає на фінансовий стан, унеможливорює накопичення прийнятних активів з метою виконання обов’язкових нормативів, нестачі (дефіциту) необхідного обсягу прийнятних активів для поглинання збитків, які виникають, що створює ризик невиконання зобов’язань за укладеними договорами страхування. Анулювання ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг дасть змогу уникнути настання негативних наслідків для кредиторів та клієнтів ТДВ “СК “ЕКТА” з огляду на таку невважену діяльність ТДВ “СК “ЕКТА” або придбання

прийнятних активів за ціною, що в три рази вища за середньоринкову, та має на меті мінімізувати ризики споживачів фінансових послуг унаслідок укладання договорів страхування.

Керуючись пунктом 18 розділу VII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, пунктом 6 частини першої статті 38¹ Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статтями 57, 66 Закону України “Про страхування”, статтями 15, 55¹ Закону України “Про Національний банк України”, пунктом 14 постанови Правління Національного банку України від 19 березня 2024 року № 34 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”, пунктом 484 глави 65 розділу XI Положення про застосування Національним банком України коригувальних заходів, заходів раннього втручання, заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 грудня 2023 року № 183 із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19 березня 2024 року № 34, пунктом 7 розділу II Положення № 178, Правління Національного банку України **вирішило:**

1. Анулювати ТОВАРИСТВУ З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА” (код за ЄДРПОУ 42509958, місцезнаходження: Україна, 03150, місто Київ, вулиця Ділова, будинок 5, корпус 2, ЛІТЕРА В1) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, а саме:

1) що видані згідно з розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 21 березня 2019 року № 427 на здійснення:

добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5–9 статті 6 Закону України “Про страхування”),

добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ,

добровільного страхування фінансових ризиків,

добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу),

добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12–14 статті 6 Закону України “Про страхування”);

2) що видана згідно з розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 02 квітня 2019 року № 517 на здійснення добровільного медичного страхування (безперервного страхування здоров’я);

3) що видані згідно з розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 04 квітня 2019 року № 521 на здійснення:

добровільного страхування від нещасних випадків,
добровільного страхування медичних витрат;

4) що видані згідно з розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 26 вересня 2019 року № 1873 на здійснення:

добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного),
добровільного страхування здоров'я на випадок хвороби.

2. Департаменту ліцензування (Дар'я Софіна) в день набрання чинності цим рішенням забезпечити внесення до Державного реєстру фінансових установ інформації щодо анулювання ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг, зазначених у пункті 1 цього рішення, та щодо виключення ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ЕКТА" із Державного реєстру фінансових установ.

3. Встановити факт наявності в ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ЕКТА" зобов'язань за договорами страхування (перестрахування, співстрахування).

4. Звернутися до суду із заявою про відкриття ліквідаційної процедури ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ЕКТА".

5. Департаменту інспектування (Андрій Казак) не пізніше дня, наступного за днем прийняття цього рішення:

надіслати Юридичному департаменту (Олександр Зима) його копію із листом про подання до господарського суду протягом одного місяця з дати прийняття цього рішення позову про ліквідацію ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ЕКТА";

забезпечити оприлюднення повного тексту цього рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку України з дотриманням вимог Закону України "Про захист персональних даних" та надіслати це рішення ТОВАРИСТВУ З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ЕКТА";

забезпечити надання для опублікування в газеті "Голос України" або "Урядовий кур'єр" інформації про оприлюднення повного тексту цього рішення.

6. Юридичному департаменту (Олександр Зима) протягом одного місяця з дня прийняття цього рішення забезпечити подання до господарського суду позову про ліквідацію ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ЕКТА” відповідно до пункту 3 частини першої статті 110 Цивільного кодексу України та клопотання про призначення ліквідатора страховика з числа арбітражних керуючих у справах про банкрутство фінансових установ.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на директора Департаменту інспектування Андрія Казака, директора Департаменту ліцензування Дар’ю Софіну, директора Юридичного департаменту Олександра Зиму.

8. Рішення набирає чинності з 04 червня 2024 року та може бути оскаржене протягом шести місяців із дня його отримання до окружного адміністративного суду в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України.

Відповідно до частини другої статті 74 Закону України “Про Національний банк України” оскарження цього рішення не зупиняє його виконання.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 28